

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sahipsiz hayvanların yaşam hakkının korunması, kontrollü üremelerinin sağlanması, beslenme ve sağlığa erişimleri için gerekli mali kaynakların oluşturulmasına yönelik etkin çözümler üretilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. İçtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

C. Otlu

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Ekolojik denge içerisinde çok önemli bir yere sahip olan hayvanlar insanlar gibi duyguları ve sinir sistemleri olan, psikolojik ve fizyolojik acı duyarlılığına sahip canlılardır. Hayvan Hakları Evrensel Bildirgesi'ne göre bütün hayvanlar yaşam önünde eşit doğar ve aynı var olma, saygı görme, insanlarca bakılma, gözetilme ve korunma hakkına sahiptir. İnsanlar, hayvanları yok edemez, onları sömüremez, hiçbir hayvana kötü davranamaz, acımasız ve zalimce işlem yapamaz. 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nda bütün hayvanların eşit doğduğu ve bu Kanun hükümleri çerçevesinde yaşama hakkına sahip olduğu, sahipsiz hayvanların da yaşamlarının desteklenmesi, korunması, gözetilmesi, bakımı ve kötü muamelelerden uzak tutulması için önlemlerin alınması gerektiği, yerel yönetimlerin, gönüllü kuruluşlarla iş birliği içerisinde, sahipsiz ve güçten düşmüş hayvanların korunması için hayvan bakımevleri kurarak onların bakımlarını ve tedavilerini sağlaması gerektiği hükme bağlanmıştır.

Sayıları tam olarak bilinmemekle birlikte Tarım ve Orman Bakanlığı'nın verilerine göre rehabilite edilmiş 600 bin olmak üzere toplam 1,8 milyon sahipsiz/sokak hayvanı bulunmaktadır. HayFed verilerine göre de 2,8 milyon sokak köpeği vardır. 5199 sayılı Kanuna göre sahipsiz hayvanların korunması, bakılması ve gözetimi için yerel yönetimlerce kurulan veya izin verilen hayvan bakımevlerine götürülmesi, söz konusu merkezlerde oluşturulacak müşahade yerlerinde kısırlaştırılan, aşılanan ve rehabilite edilen hayvanların kaydedildikten sonra öncelikle alındıkları ortama bırakılmaları gerekmektedir. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Büyükşehir Belediyesine hayvan barınakları yapma görevi verilmiştir. Türkiye'de mevcut 1403 belediyede 100 bin kapasiteye sahip 297 hayvan bakımevi

bulunmaktadır. Sokaktaki hayvanlar için oluşturulan barınakların çok kötü koşullara sahip olduğu bilinmektedir. İyi koşullara sahip barınak sayısını artırmak, bu hayvanları kısırlaştırmak yasal zorunluluktur. Valiliklerin, sahipsiz hayvanların bakımları, aşılarının yapılması, aşıları hayvanların markalanması ve kayıtlarının tutulmasının sağlanması, kısırlaştırılması, hayvan bakımevlerine gönderilmesi gibi yapılan tüm işlemlerde yerel yönetimler ile eşgüdümlü olarak faaliyette bulunmaları gerekmektedir.

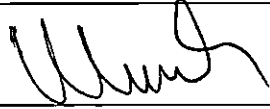
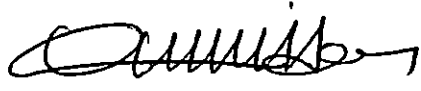
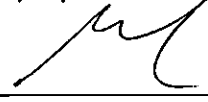
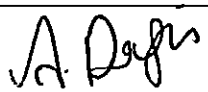
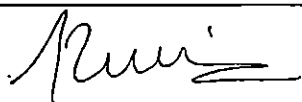
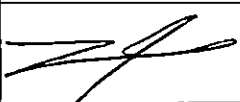
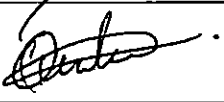
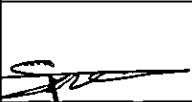
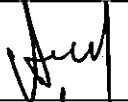
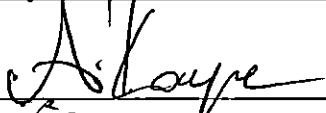
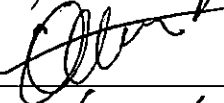
Başta yerel yönetimler olmak üzere ilgili kurumların Hayvanları Koruma Kanunu'nda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmemesi nedeniyle sahipsiz/sokakta yaşayan hayvanların sayısı denetimsiz artmakta, beslenme eksikliği, sağlık sorunu gibi mağduriyetler yaşamaktadırlar. Mevcut sistemde sahipsiz/sokak hayvanlarının etkin korunması sağlanmamakta, hayvanların yaşadıkları mağduriyetlere akılcı çözümler üretilmemektedir. Hayvanların vücut bütünlüğüne yönelik saldırılara, işkenceye ve yaşam haklarına yönelik suçlara ilişkin caydırıcı cezalar uygulanmamaktadır. Son zamanlarda sahipsiz/sokak hayvanlarına karşı bazı medya kuruluşlarının "başiboş köpek sorunu" veya "köpek terörü" diye yayımladıkları içeriklerle hayvanlara karşı kampanya yürütülmesi sonucu sokakta yaşayan sağlıklı köpekleri toplaması ve ömür boyu barınaklara kapatılacak olması tepkilere neden olmaktadır.

Bu tür saldırılar yetmezmiş gibi hayvan haklarına ilişkin hazırlanmakta olan yasa teklifine göre başiboş hayvanların sahiplendirilmeye çalışılacağı, barınaklardaki köpeklerin fotoğrafları çekilerek, internet sitelerinde sahiplendirme ilanı yayınlanacağı, 30 gün boyunca sahiplenilmeyen köpeklerin iğne ile ilaç verilerek uyutulacağı haberi basında yer almıştır. Bilim insanları, ekosistemin önemli bir parçası olan sahipsiz hayvanları uyutmanın maliyetinin kısırlaştırma ve aşı maliyetinden fazla olduğunu, hayvanların bir an evvel kısırlaştırılıp, aşılanıp alındıkları yerlere bırakılmalarını, sokakta yaşaması sağlık açısından uygun olmayanların ise hayvan koruma gönüllülerince belirlenip hayvan refah koşulları gözetilerek yapılmış mahalle bakım evlerinde tutulmaları gerektiğini belirtmektedir.

Veteriner Hekimler; belediyelerde, Veteriner Halk Sağlığı Daire Başkanlığı veya Veteriner İşleri Müdürlüğü kurulması, nitelikli ve yeterli sayıda personel istihdamı sağlanması, geçici bakımevi kapasitesini karşılar sayıda veteriner hekim, hayvan sağlığı yardımcı personeli ve işçi personel bulunması, ihtiyaç duyulan bölgelerde veteriner fakülteleri ve serbest veteriner hekimlerden kısırlaştırma çalışmalarında destek alınması, kontrolsüz üreme ve denetimsiz ticari satışların önüne geçilmesi, sahipsiz hayvanların sokaktan sahiplenilmesinin özendirilmesi, çevreye uyum gösteremeyen, yaşlı, zayıf, engelli vb. hayvanların sahiplendirilinceye kadar

veya hayatları boyunca bakımevlerinde kalmaları, sokağa terkedilen hayvanlara ilişkin hayvan sahiplerine ciddi yaptırımların uygulanması gerektiği konusunda tavsiyede bulunmaktadır.

Hayvanlara ilişkin süreçlerin yönetimi konusunda gerek merkezi gerekse yerel yönetimlerde yeterli bütçenin bulunmaması personel istihdamını ve hayvan sağlığına yönelik uygulamaları doğrudan etkilemektedir. Sahipsiz/sokak hayvanlarının yaşam hakkının korunması, kontrollü üremelerinin sağlanması, beslenme ve sağlığa erişimleri için gerekli mali kaynakların oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmalıdır.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	